

Kat?l?m Engelleri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kat?l?m Engelleri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24463>

Özet

Kat?l?m Engelleri Ölçe?i-Genel (KEÖ-G), bireylerin e?itim, kurs veya geli?im faaliyetlerine kat?l?m?n? k?s?tlayan ya da engelleyen alg?lanan faktörleri ölçmek amac?yla Türkçeye uyarlanm?? (adaptasyon) psikometrik bir araçtır. Ölçe?in uyarlama çal??mas? ve psikometrik özellikleri 2016 y?l?nda Boylu, Günay ve Do?an taraf?ndan detayl? olarak incelenmi? ve raporlanm??tır. Bu ölçek, özellikle yeti?kin e?itimi ve sürekli ö?renme alanlar?nda kar??la??lan kat?l?m engellerinin dört ana boyutunu kapsamaktadır.

Ölçek, toplamda 34 maddeden olu?makta olup, Ki?isel Problemler, ?lgi Eksikli?i, Güven Eksikli?i ve Zaman K?s?tlar? olarak adland?r?lan dört alt boyuta sahiptir. Derecelendirme 5'li Likert tipi üzerinden yap?lmaktadır (1= önemli de?il - 5= çok önemli). Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in yap?sall geçeri?i ve yüksek düzeydeki iç tutarlıl??? kan?tlanm??tır.

Anahtar Kelimeler

Kat?l?m Engelleri Ölçe?i, KEÖ-G, Ölçek Uyarlama, Yeti?kin E?itimi, Psikometri, Güvenirlik, Geçerlik, E?itim Engelleri.

Yazarlar

Ayfer AYDINER BOYLU, Gökçe GÜNAY, Nuray DO?AN.

Amaç

Kat?l?m Engelleri Ölçe?i-Genel (KEÖ-G)'nin temel amac?, bireylerin mesleki geli?im, sürekli e?itim veya herhangi bir kursa kat?lma kararlar?n? olumsuz etkileyen alg?lanan engelleri sistematik ve nicel bir ?ekilde de?erlendirmektir. Bu ölçek, e?itim planlay?c?lar?na, dan??manlara ve ara?t?rmacılara, potansiyel kat?l?mc?lar?n kar??la?t??? engellerin türünü ve ?iddetini belirlemede yard?mc? olur.

Ölçek, dört temel engel alan?n? ölçerek, bu engellerin türlerine göre farklıl?k gösteren hedef kitle ihtiyaçlar?n?n daha iyi anla??lmas?n? sağlar. Elde edilen veriler, e?itim programlar?n?n ve politikalar?n?n, kat?l?m? dü?üren spesifik engellere yönelik etkili müdahale stratejileri geli?tirmesi için kritik öneme sahiptir.

Yap?

Kat?l?m Engelleri Ölçe?i, bireylerin e?itime kat?l?m?n? engelleyen faktörleri ölçen çok boyutlu bir yap?y? temsil eder. Ölçek, toplam 34 maddeden olu?makta ve dört ayrı alt boyutta grupland?r?lmaktadır. Bu alt boyutlar, bireysel, durumsal ve psikolojik engellerin geni? bir

yelpazesini kapsamaktad?r:

Ki?isel Problemler: Finansal k?s?tlamalar, kay?t veya kurs ücretlerini kar??layamama gibi maddi ve durumsal engelleri içerir.

?lgi Eksikli?i: Mevcut e?itim veya kurs seçeneklerinin bireyin ilgi alanlar?na hitap etmemesi, dolay?s?yla motivasyon eksikli?i ya?anmas? durumunu ölçer.

Güven Eksikli?i: Bireyin, kursun gerekliliklerini yerine getirme veya kursu ba?ar?s?yla tamamlama yetene?ine dair dü?ük öz yeterlilik inanc?n? veya güvensizli?ini kapsar.

Zaman K?s?tlar?: ??, aile veya di?er ki?isel taahhütler nedeniyle e?itime ayr?lacak yeterli serbest zaman?n bulunmamas? durumunu ölçer.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, Yap?s?sal E?itlik Modellemesi (YEM) kullan?larak test edilmi?tir. Modele ili?kin X2 de?eri anlaml? bulunmakla birlikte, modele uyumun temel göstergelerinden olan X2/sd de?erinin 3.9 olarak hesaplanmas?, modelin kabul edilebilir düzeyde uyumlu oldu?unu göstermektedir (önerilen s?n?r 5'in alt?ndad?r).

Modelin kabul edilebilir uyumunu destekleyen di?er önemli uyum indeksleri ?unlard?r:

GFI (Goodness of Fit Index): **.93**

AGFI (Adjusted Goodness of Fit Index): **.94**

CFI (Comparative Fit Index): **1.00**

SRMR (Standardized Root Mean Square Residual): **.09**

Bu de?erler, modelin iyi veya kabul edilebilir uyum gösterdi?ini kan?tlamaktad?r. Ancak, RMSEA (Root Mean Square Error of Approximation) de?eri .13 ve RMR (Root Mean Square Residual) de?eri .16 olarak raporlanm??t?r. Bu göstergeler, modelin mükemmel uyum düzeyine ula?amad???n?, ancak genel olarak modelin kabul edilebilir s?n?rlar içinde oldu?unu ortaya koymaktad?r.

Güvenirlik

Kat?l?m Engelleri Ölçe?i-Genel'in güvenirlik analizinde, iç tutarlılık katsay?s? olarak Cronbach alfa kullan?lm??t?r. Elde edilen katsayılar, ölçe?in dört alt boyutunun da yüksek düzeyde iç tutarlılık?a sahip oldu?unu göstermektedir.

Alt ölçeklere ait Cronbach alfa de?erleri ?öyledir:

Ki?isel Problemler: **.90**

?lgi Eksikli?i: **.86**

Güven Eksikli?i: **.84**

Zaman K?s?tlar?: .88

Tüm katsay?lar?n .80'in üzerinde olmas?, ölçe?in son derece güvenilir oldu?unu teyit etmektedir. Ek olarak, alt ölçek puanlar? ile toplam ölçek puan? aras?ndaki korelasyonlar?n **anlamlı** oldu?u gözlemlenmi?tir, bu da alt boyutlar?n genel yap?y? güçlü bir ?ekilde destekledi?ini göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in uyarlama çal??mas?nda, orijinal yap?y? do?rulayan bir faktör yap?s? elde edilmi?tir. Yap?s?sal E?itlik Modellemesi sonuçlar?, ölçe?in teorik olarak öngörülen dört faktörlü yap?s?n?n Türk örnekleminde de geçerli oldu?unu desteklemektedir. Bu dört faktör, ölçekteki 34 maddenin da??l?m?n? ba?ar?yla aç?klamaktad?r.

Faktör analizi sonuçlar?, **Kat?l?m Engelleri Ölçe?i-Genel (KEÖ-G)**'nin yeti?kinlerin e?itim kat?l?m? önündeki engelleri Ki?isel, ?lgi, Güven ve Zaman k?s?tlar? olmak üzere dört farklı boyutta etkili bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermi?tir. Bu ayr?m, engellerin do?as?na uygun olarak farklı müdahale stratejilerinin geli?tirilmesine olanak tan?r.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Kendini De?erlendirme Ölçe?i (Self-Report Scale)

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama yap?lm??t?r.)

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler (Genel Popülasyon, sürekli e?itim veya mesleki geli?im aray???nda olan bireyler).

Ya? Grubu: Yeti?kin Ya? Grubu (18+).

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki yeti?kin kat?l?mc?lar üzerinde psikometrik çal??malar? gerçe?leştirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Ölçek, 5'li Likert tipi derecelendirme kullan?r. Derecelendirme, 1 (önemli de?il) ile 5 (çok önemli) aras?nda de?ilmektedir. Yüksek puanlar, ilgili engelin birey için kat?l?m karar?nda daha büyük bir rol oynad???n? gösterir.

Anahtar Kelimeler

E?itim Kat?l?m?, Öz Yeterlilik, Yap?s?sal Geçerlik, Cronbach Alfa, Uyum ?ndeksleri, Ki?isel Engeller, Zaman Yönetimi.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Ayfer AYDINER BOYLU

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?il.

Kurum E-posta Adresleri: aaboynu@hacettepe.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?il.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçeye uyarlanması ve psikometrik özelliklerinin raporlanması 2016 y?l?nda gerçekleştirilmi?tir. Ölçe?in akademik veya ticari amaçlı kullan?m? için gerekli izinler ve olası ücretlendirme bilgileri, sorumlu yazar Ayfer AYDINER BOYLU ile ileti?ime geçilerek resmi yollarla temin edilmelidir.

Makalenin tam metni a?a??daki bağlantı üzerinden erişilebilir: itobiad.com

Ölçe?in orijinal PDF dökümanı buradan indirilebilir: katilim-engelleri-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Boylu, A. A., Günay, G., & Do?an, N. (2016). Kat?l?m engelleri ölçe?i-genel (keö-g): Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *?nsan ve Toplum Bilimleri Ara?tırmalar? Dergisi*, 5(1), 9-27.

Kat?l?m Engelleri Ölçe?i Maddeleri

Ölçek 4 alt boyut ve toplamda 34 madde içermektedir. Alt boyutlar? temsil eden örnek maddeler a?a??dadır:

Kişisel Problemler: " Kayıt veya kurs ücretini karşılayamam."

?lgi Eksikliği: "Mevcut kurslar ilginç görünmüyor"

Güven Eksikliği: " Kursu bitirebilece?imi sanmıyorum."

Zaman K?s?tlar?: "Kursu bitirmek için yeterli zaman?m yok."